FIN-FSA
FINANSSIVALVONTA

Talousvaliokunta - Eduskunnan pankkivaltuuston kertomus 2020

Finanssivalvonta 23.6.2021

Anneli Tuominen

Teemat

- Suomen finanssijärjestelmän tila ja riskit.
  - Valvottavat selvinneet toistaiseksi kokonaisuutena hyvin pandemia-ajasta.
  - Kriisin kaikki jäljet eivät vielä näkyvissä.
  - Luottolaitossektorilla hyvät lähtökohdat kasvun tukemiseen.
- Huomioita korona-ajasta.
  - Talouspolitiikka vahvasti kasvua tukevaa.
  - Korona näkyy luotto- ja talletuskehityksessä.
  - Kotitalouksien velkaantuminen jatkanut kasvuaan.
- Huomioita koronan jälkeisestä ajasta.
  - Korkotason mahdollisen nousun vaikutukset kannattavuuteen.
  - Korona nopeuttanut monia erityisesti digitalisaatioon liittyviä trendejä.
  - Vihreän rahoituksen merkitys kasvussa.

Suomen finanssijärjestelmän tila ja riskit



Pankkisektorin vakavaraisuuspuskurit pysyneet vahvoina

Suomalaispankkien vakavaraisuussuhteet ja -vaatimukset

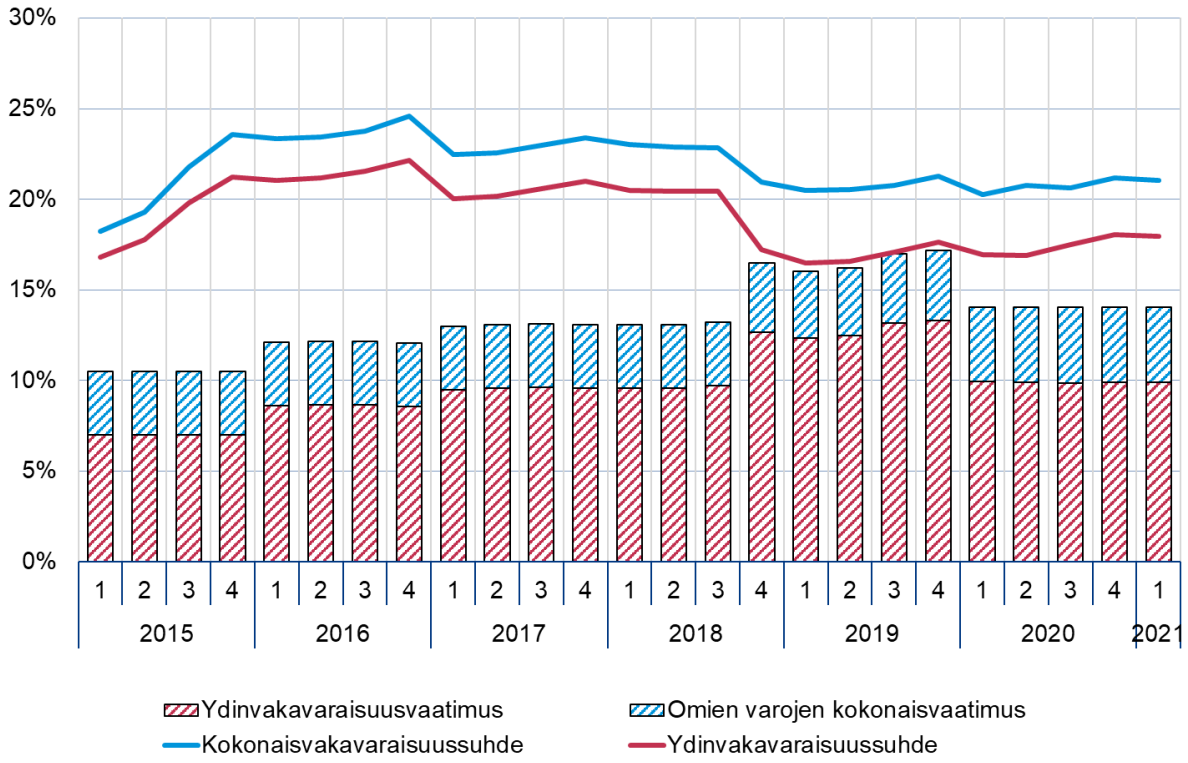

Lähde: Finanssivalvonta

Suomalaispankkien omien varojen ylijäämä vakavaraisuusvaatimuksiin verrattuna

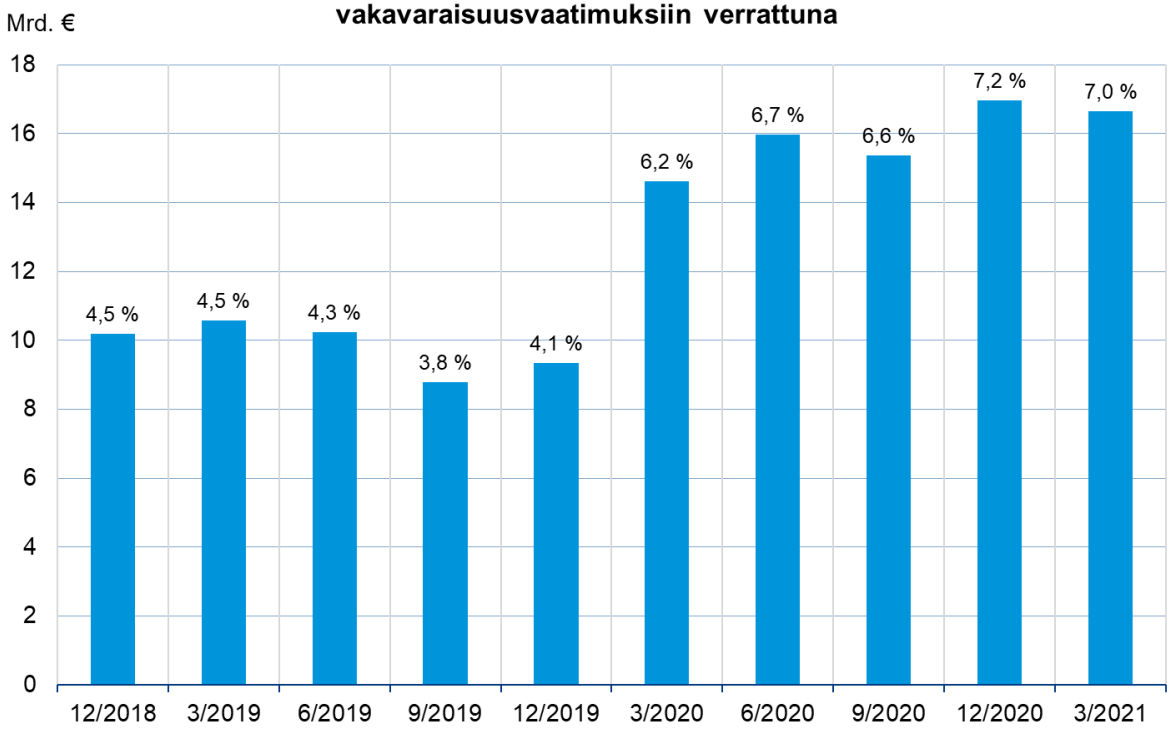

Lähde: Finanssivalvonta

*Pylväiden yläpuolella puskurin suuruus riskipainotettuihin eriin suhteutettuna

Ongelmaluottojen osuudet pysyneet kokonaisuudessaan maltillisina – luottoriskit kuitenkin kohonneet pandemiasta eniten kärsineillä yritystoimialoilla

Järjestämättömät kotitalous- ja yritysluotot pysyneet maltillisina

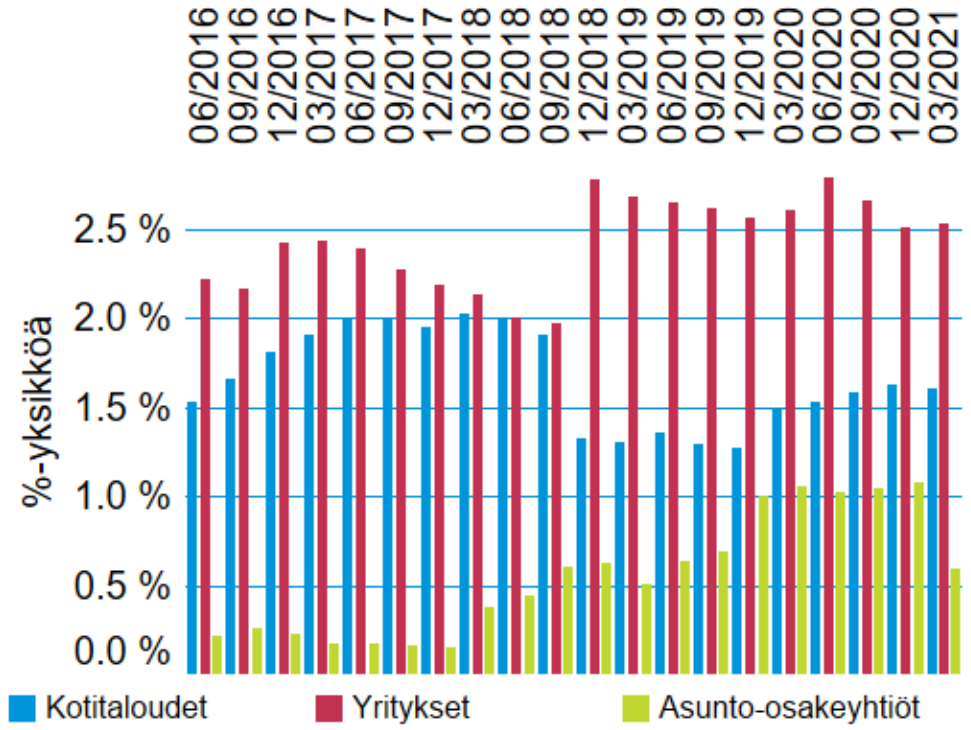

Lähde: Finanssivalvonta

Lainanhoitojoustollisten kotitalous- ja yritysluottojen määrissä hyvin pientä kasvua pandemian aikana

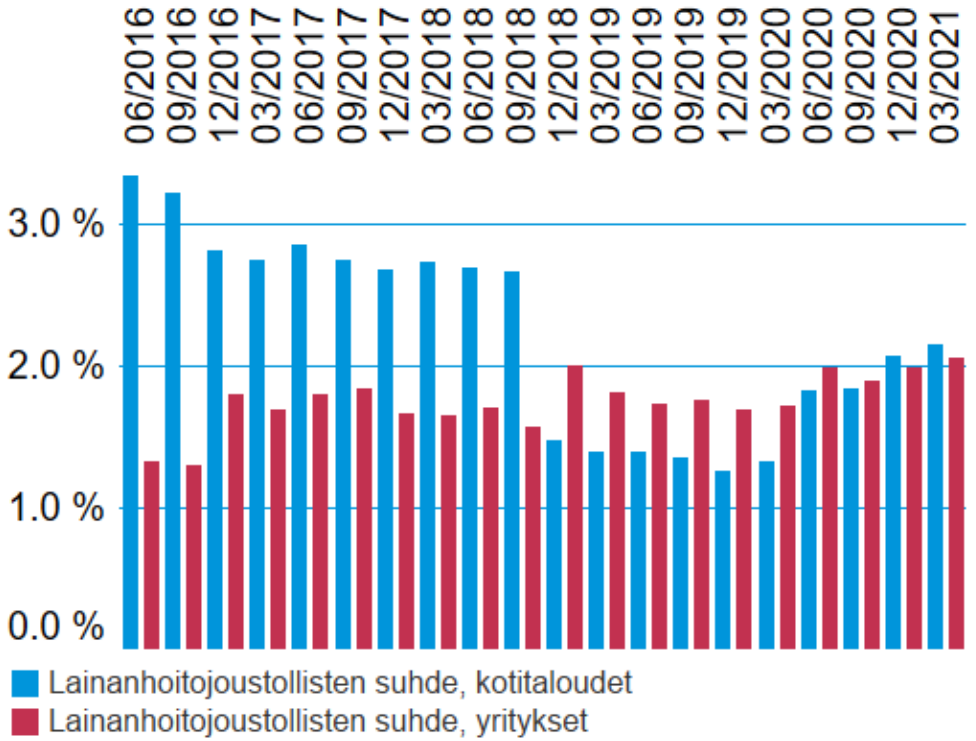

Lähde: Finanssivalvonta

Maksuohjelmamuutosten piirissä olevien luottojen määrä laskenut tasaisesti

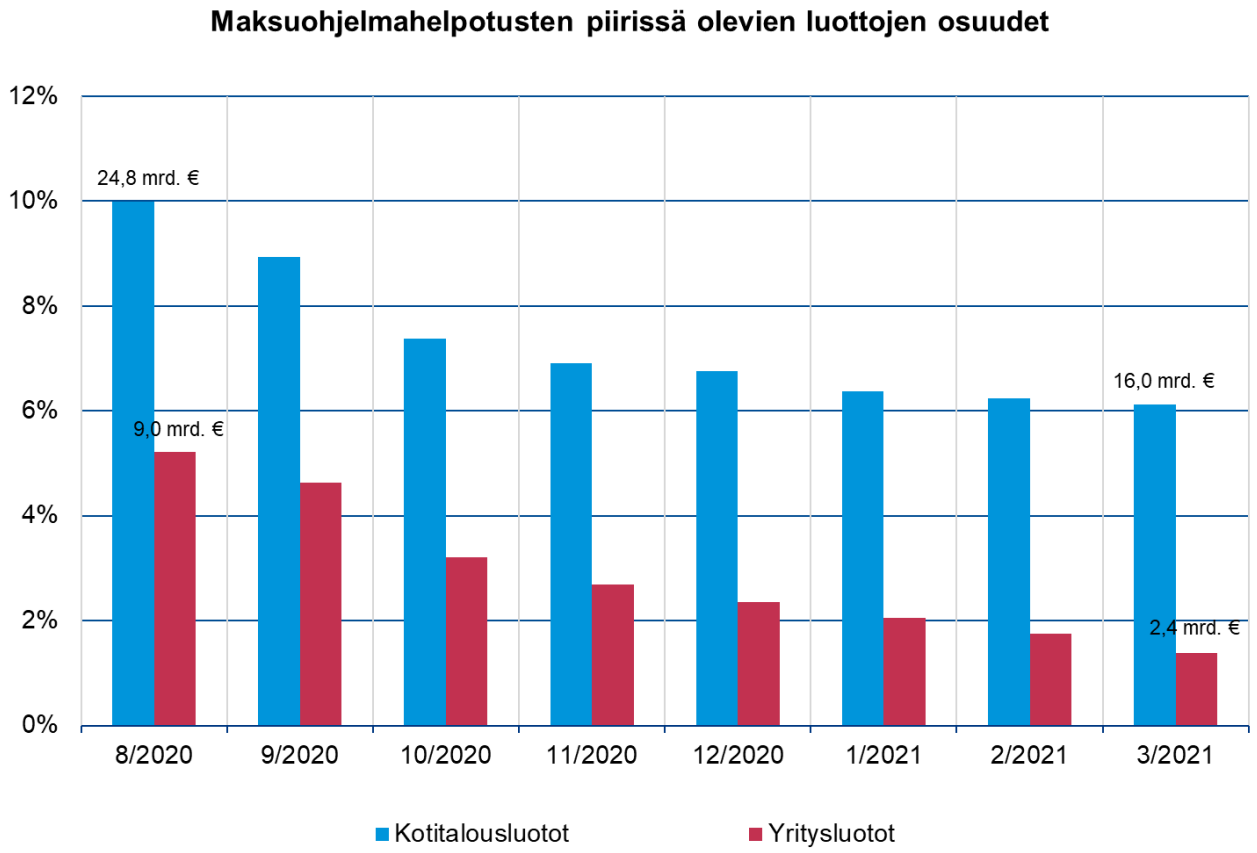

Lähde: Finanssivalvonta

Työeläkesektorin vakavaraisuus toipui nopeasti reilun vuoden takaisesta notkahduksesta

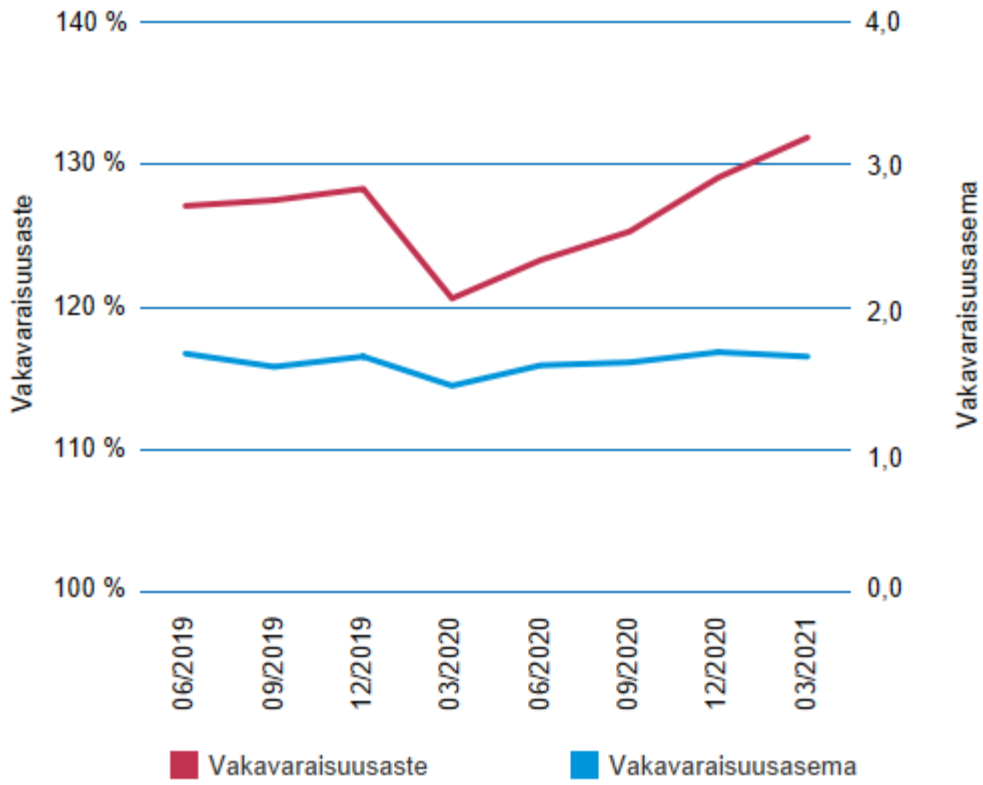

Lähde: Finanssivalvonta

Myös henki- ja vahinkovakuutussektoreiden vakavaraisuus säilynyt hyvänä pandemia-aikana

Henkivakuutusyhtiöiden vakavaraisuus

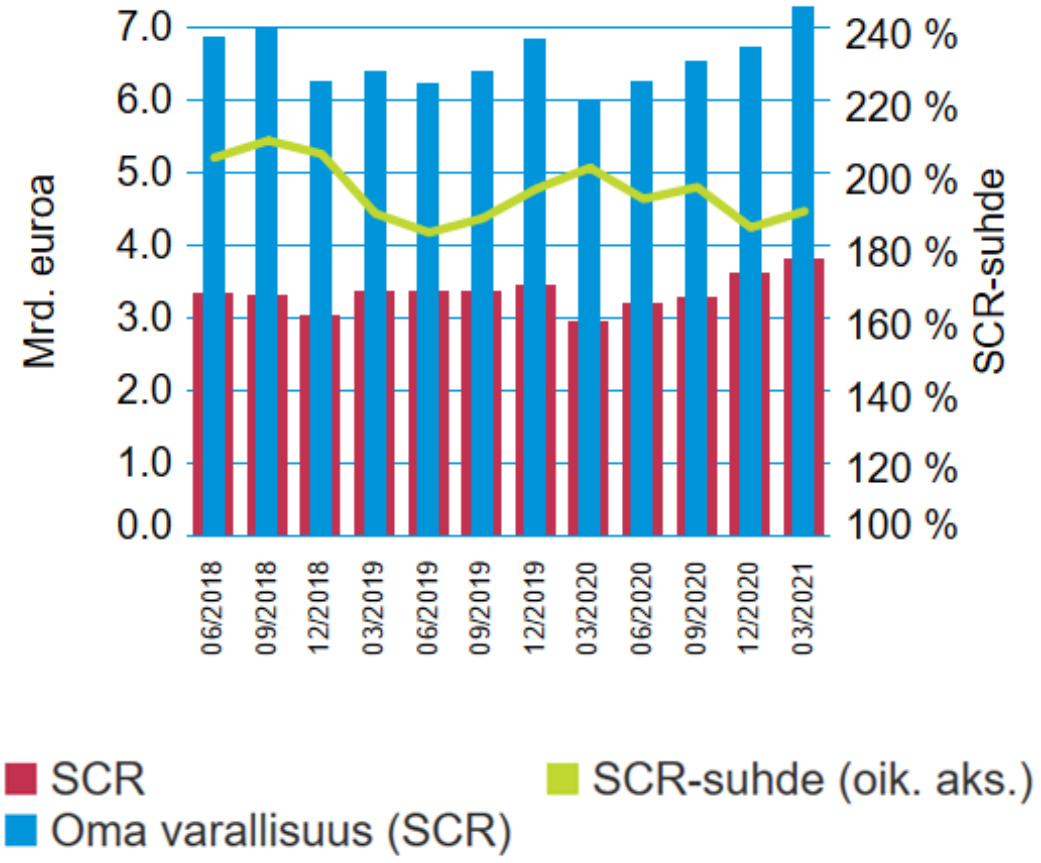

Lähde: Finanssivalvonta

Vahinkovakuutusyhtiöiden vakavaraisuus

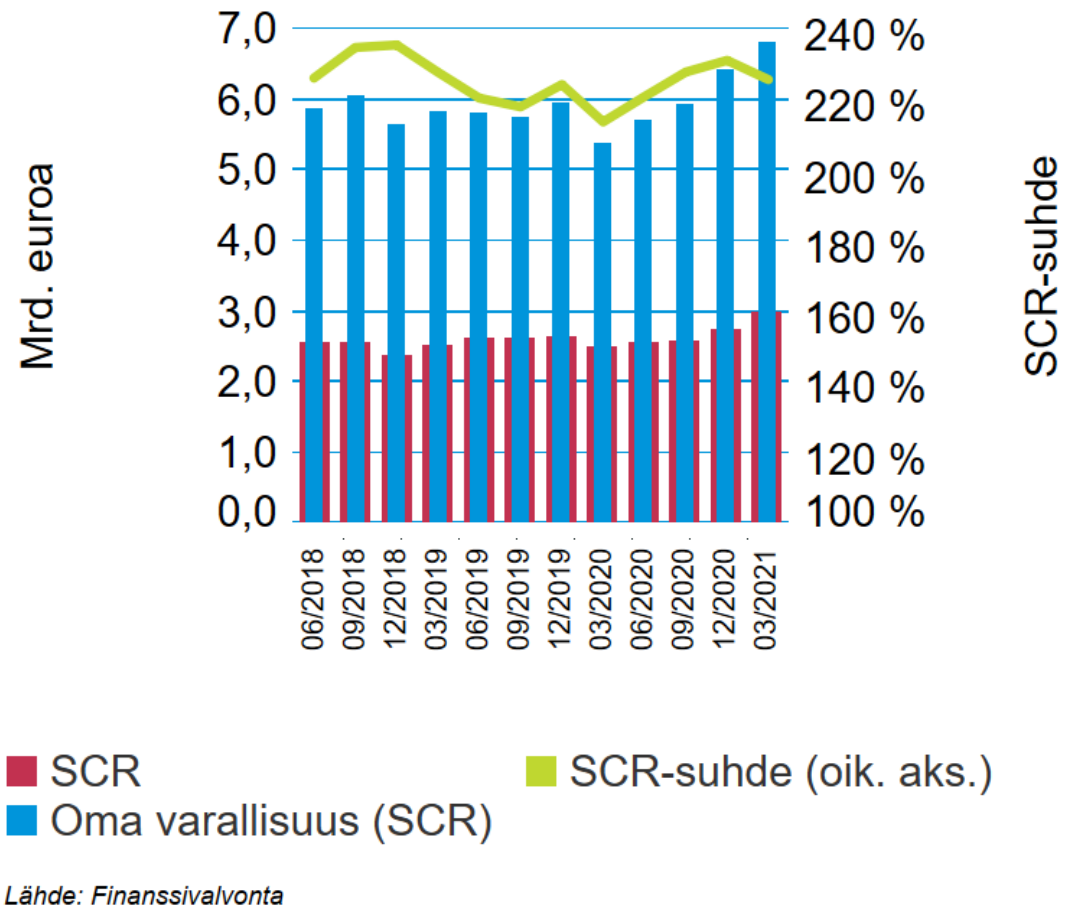

Lähde: Finanssivalvonta

Pandemiariskit eivät ole vielä poistuneet

- Pandemian ennakoitua negatiivisempi kehitys yhä mahdollinen.
- Pandemian vaikutuksia finanssisektorille helpottaneet valtioiden ja keskuspankkien tukitoimet ovat pitkälti edelleen käytössä.
- Luottoriski toteutuu tyypillisesti pitkälläkin viiveellä talousshokin jälkeen.
- Pandemian pitkän aikavälin vaikutuksia esimerkiksi kiinteistösektorille vielä vaikea arvioida.
- Suomen finanssisektorin rakenteelliset riskit ennallaan.
  - Keskittynyt sektori.
  - Pankkien suuri riippuvuus markkinavarainhankinnasta.
  - Tartuntariskit muista pohjoismaista.
  - Kotitalouksien korkea velkaantuneisuus.

Huomioita korona-ajasta



Aiemmista kriiseistä poiketen pankkisektori kykeni keventämään luotonmyöntökriteereitään koronakriisin akuuteimman vaiheen aikana – sääntelyuudistusten myönteiset vaikutukset näkyvät kriiseissä

Suomalaispankkien yritysluottojen luotonantostandardien kehitys

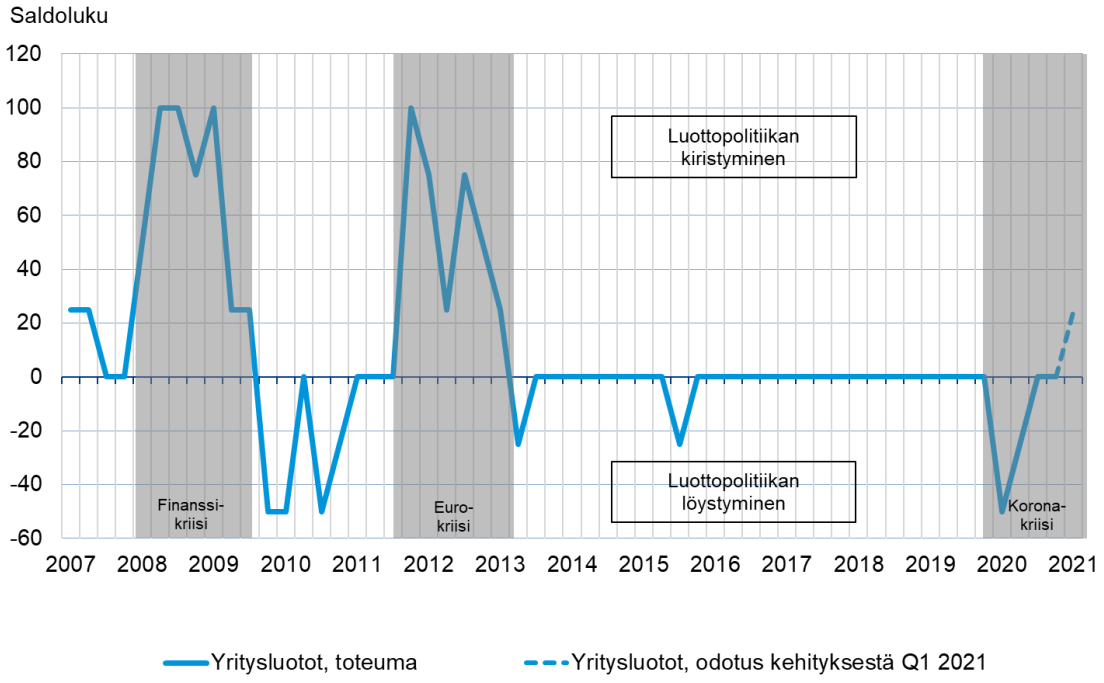

Lähde: EKP (luontoantokysely)

Kotitalouksien ja yritysten luottokannan kasvu

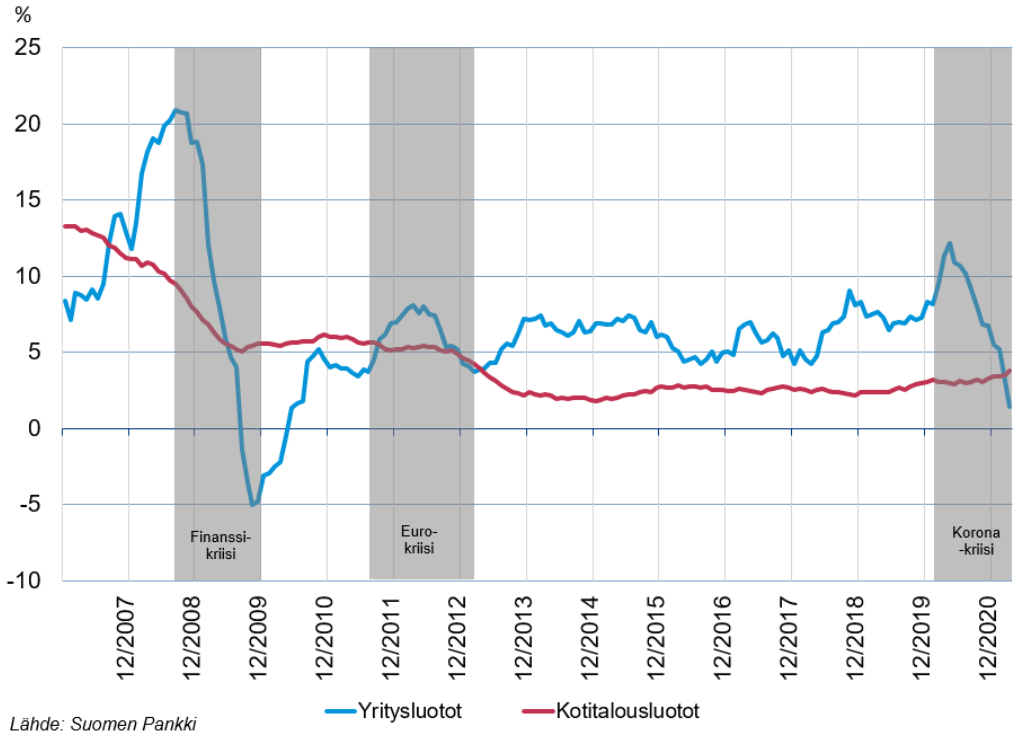

Lähde: Suomen Pankki

Kotitalouksien velkaantuneisuus jatkanut nousuaan – keinoista hillitä riskien kasvua eriäviä näkemyksiä

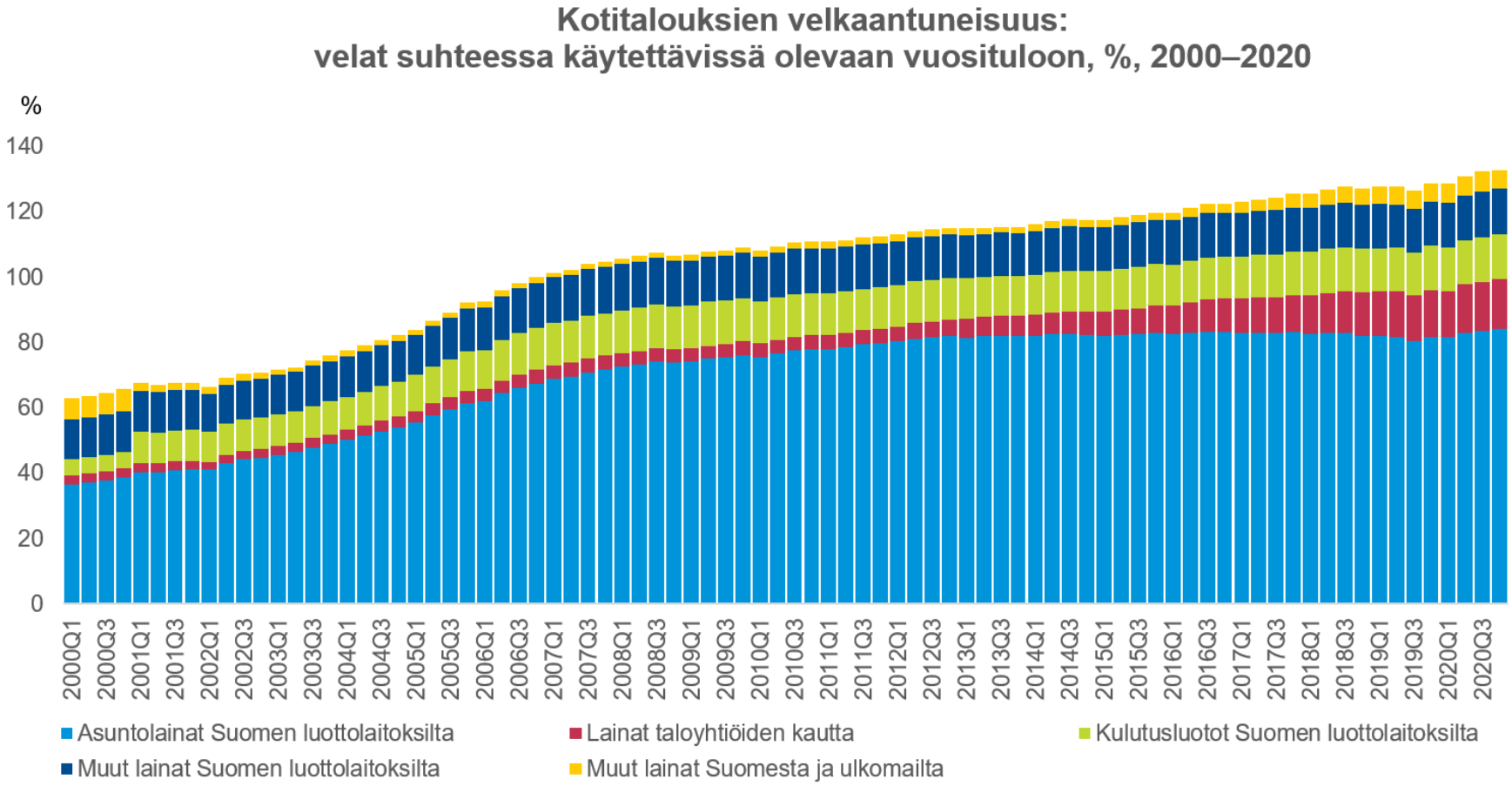

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki

Järjestämättömät saamiset jatkaneet laskuaan – valvonnan huoli saamisissa ”alttiilla toimialoilla”

Järjestämättömät saamiset luottokannasta

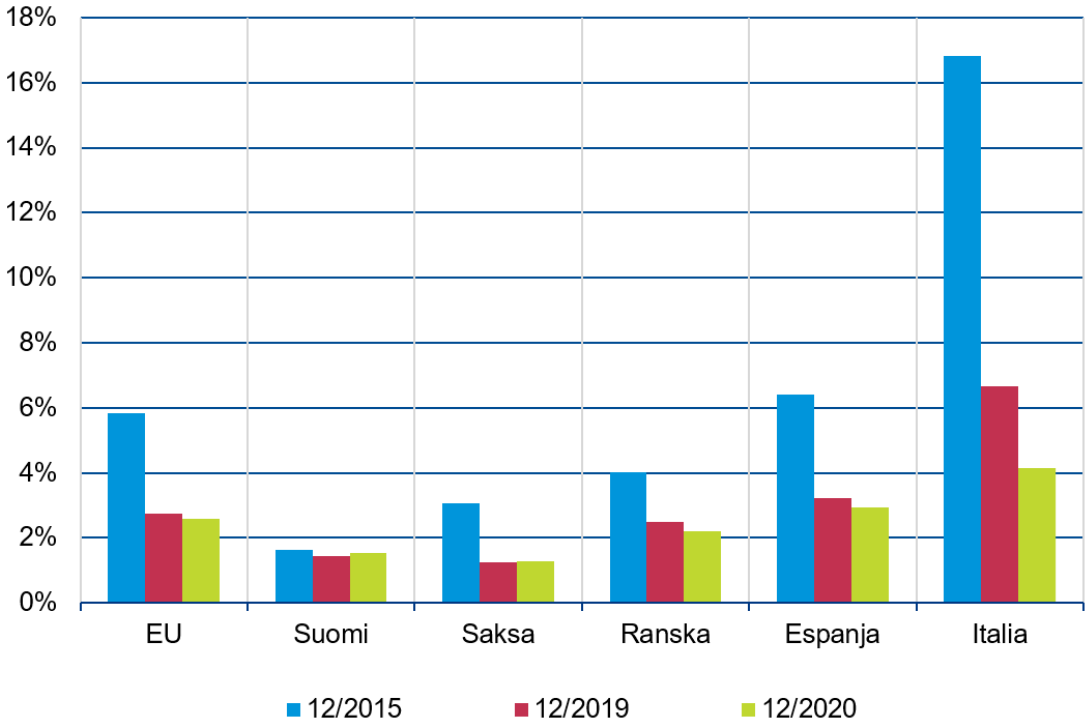

Lähde: EBA

”Alttiiden toimialojen” osuus EKP:n suorassa valvonnassa olevien pankkien luotonannosta 22%

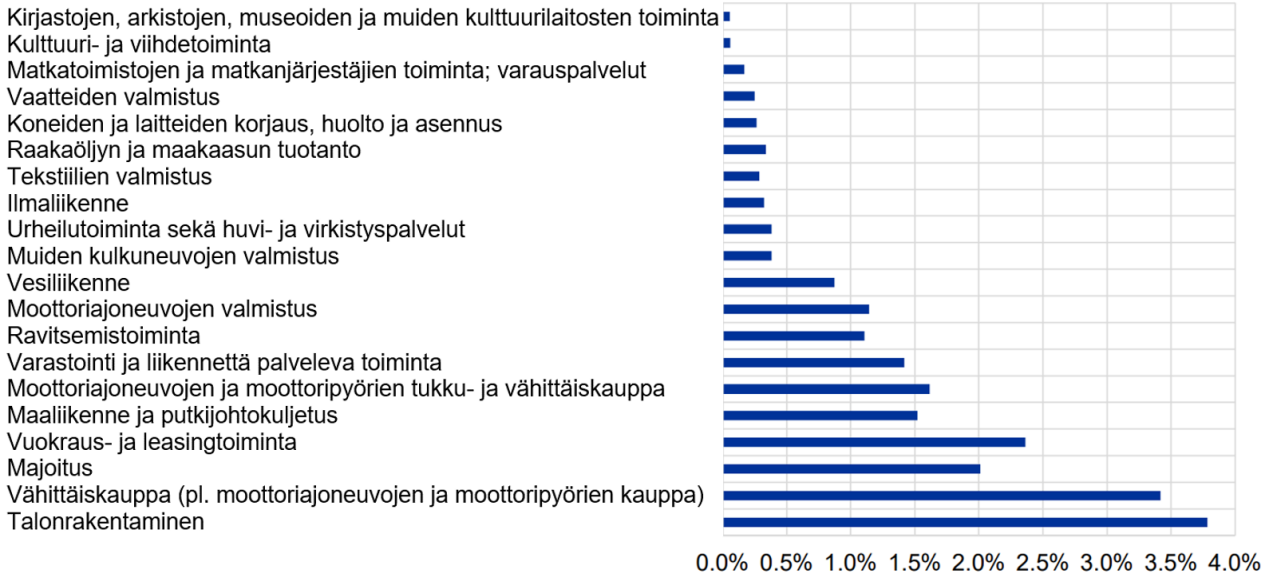

Lähde: Andrea Enrian puhe 19.5.2021; EKP, AnaCredit

EKP:n pankkivalvonnan painopisteenä edelleen luottoriskien valvonta

- Pandemian lopullisia vaikutuksia pankkien luottoriskitilanteeseen ei ole vielä nähty.
  - Valtioiden tukitoimet ja lainamoratoriot ovat auttaneet pankkien asiakkaita selviämään veloistaan tähän asti.
  - Ongelmalainojen määrät saattavat lähteä kasvuun tukitoimien ja moratorioiden loputtua.
- EKP on ohjannut pankkeja arvioimaan tarkasti lainasalkkujensa riskit ja tekemään tarvittavat luottotappiokirjaukset.
  - Esim. EKP:n kirjeet suurten pankkien johdolle joulukuussa 2020 pankkien ongelmalainojen luokittelusta ja hoidosta.
- EKP:n pankkivalvonnan luottoriskin analysoinnin kohteena erityisesti yritysluotot toimialoille, joille pandemian negatiivinen vaikutus on suurin (esim. matkailu, majoitus ja liikekiinteistöt).

Koronan jälkeisestä ajasta



Luottokannan kasvu ylläpitänyt korkokatetta – talouden elpymisen myötä tapahtuva korkojen nousu kohentaa pankkien asemaa

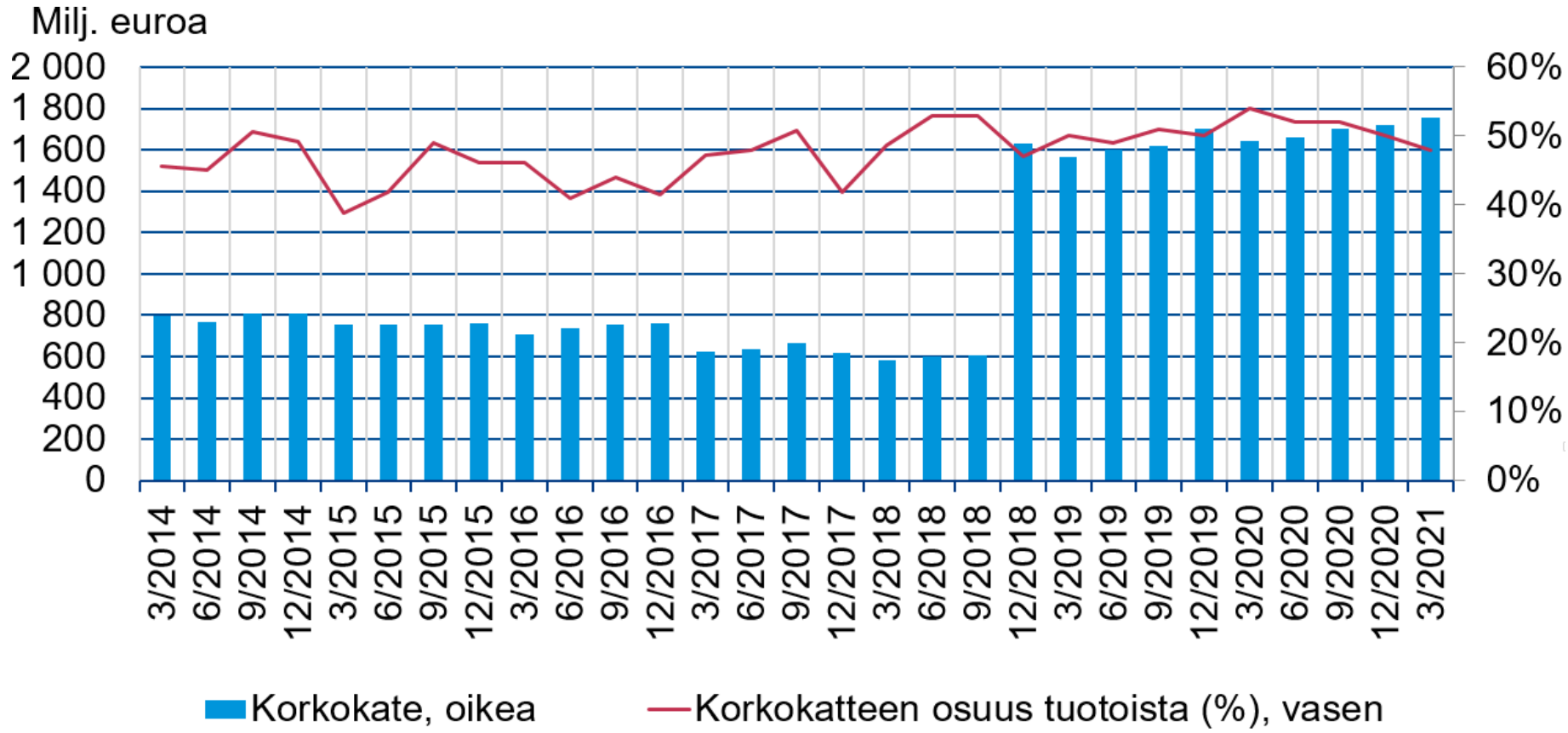

Lähde: Finanssivalvonta

Matalat korot ja kalliit osakkeet hankala yhtälö työeläkesektorille

Osuus sijoituksista, %

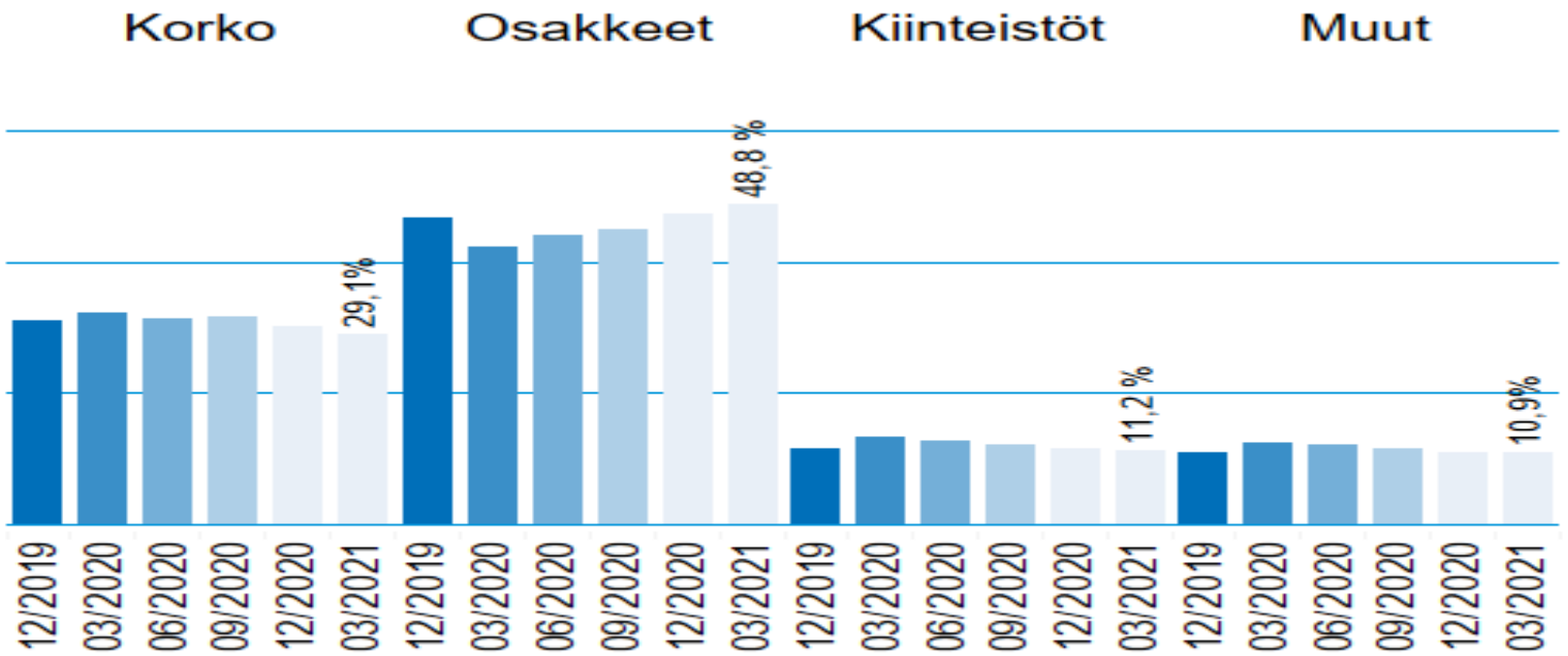

Lähde: Finanssivalvonta

Kiinteistösektorin arvostuksissa vaihtelevaa kehitystä pandemian aikana – miten koronan jälkeinen aika vaikuttaa kysyntään?

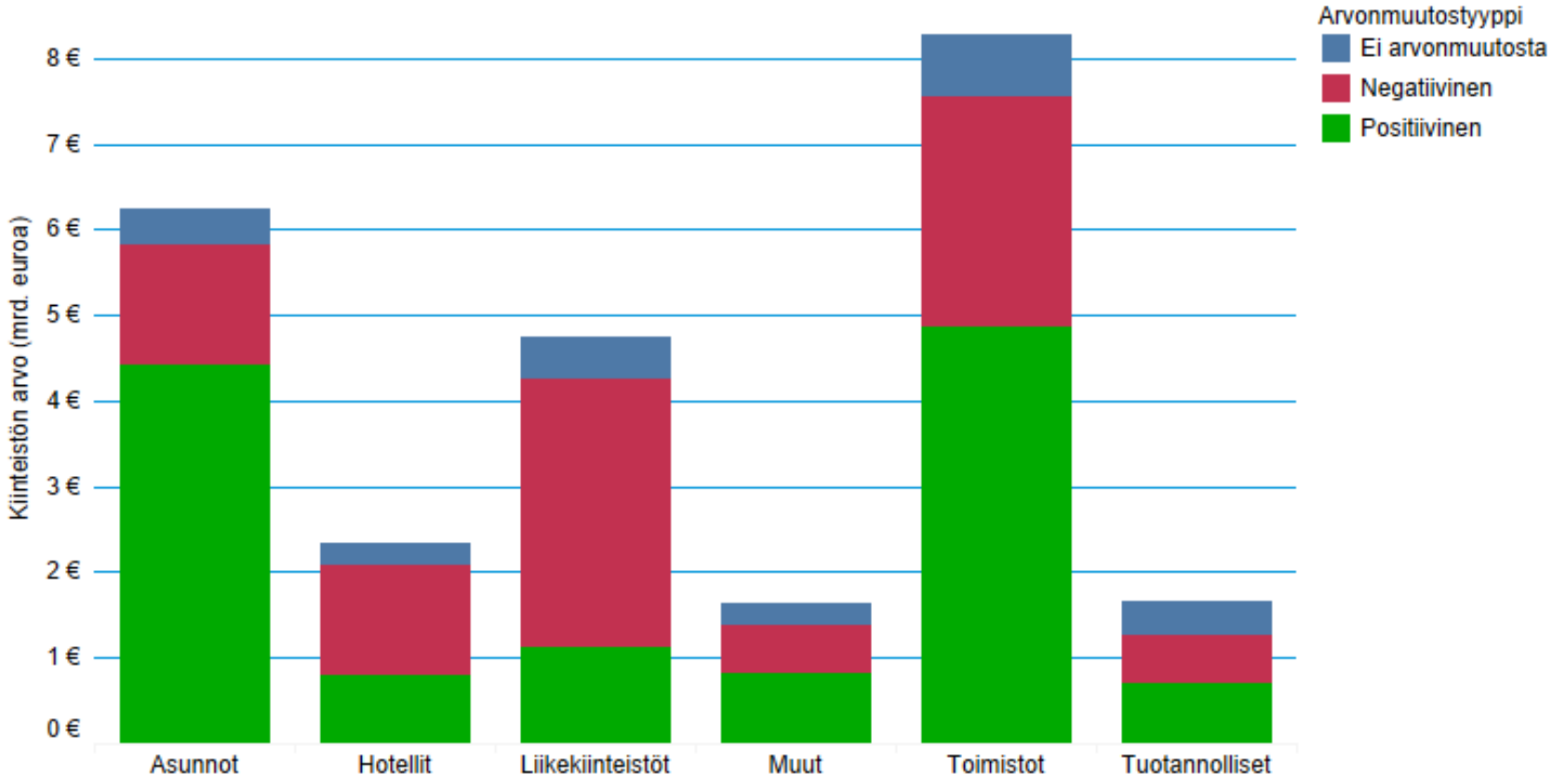

Arvonmuutos: Viimeisin arvio (2020) verrattuna 12/2019 raportoinnissa käytettyyn arvoon.

Vihreän rahoituksen merkitys kasvussa – vihreyden määrittely edellytys markkinoiden tehokkaalle toiminnalle

- Vihreä rahoitus on yksi uusista tärkeistä trendeistä.
  - Käytännössä kyse on lainoista, joita käytetään vihreiden investointien rahoitukseen.
  - Euroopan unionin NextGenerationEU-paketissa (NGEU) vihreiden lainojen osuus 30%, mikä tekee EU:sta yhden suurimmista vihreiden lainojen liikkeeseenlaskijoista.
  - Komission strategian mukaan 37% NGEU-hankkeista kohdistuu ilmastonmuutoksen vastaisiin hankkeisiin.
- Vihreyden määrittely (taksonomia) edellytys markkinoiden tehokkaalle toiminnalle.
  - EU:n taksonomiassa taloudellisen toimen pitää tukea yhtä kuudesta ympäristötavoitteesta, aiheuttamatta kuitenkaan samalla merkittävää haittaa yhdellekään muulle ympäristötavoitteelle.
  - Lisäksi jokaisen taksonomian mukaisen toimen on täytettävä sosiaaliset minimikriteerit,
- Yksityiskohtaiset määritelmät teknisissä arviointikriteereissä.
  - Kahden ensimmäisen ympäristötavoitteen tekniset arviointikriteerit on julkaistu, loput neljä julkaistaan ensi vuoden alussa.
  - EU:n green bond -lainsäädäntöehdotuksen odotetaan valmistuvan heinäkuussa.

Kiitos!